

Protokół nr 2/2025

**z posiedzenia Sekcji Konstrukcji Hydrotechnicznych
Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN
w dniu 30 stycznia 2025 r.**

Zebranie Sekcji Konstrukcji Hydrotechnicznych KILiW PAN odbyło się w Politechnice Warszawskiej, na Wydziale Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska, Warszawa, ul. Nowowiejska 20, sala 311, w formie hybrydowej, tj. stacjonarnie i online na platformie MS Teams.

Proponowany porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia SKH KILiW PAN dn. 14.11.2024 r.
3. Informacje o pracach Komitetu ILiW PAN.
4. Referat pt.: „*Analiza stateczności zapory betonowej w ujęciu probabilistycznym na przykładzie zapory w Zatoniu*”, dr inż. Łukasz Krysiak.
5. Referat pt.: „*Wykorzystanie doświadczeń Międzynarodowej Komisji Wielkich Zapór w poprawie bezpieczeństwa polskich zapór*”, mgr inż. Piotr Śliwiński.
6. Dyskusja nt. przedstawionych referatów.
7. Sprawy wniesione i wolne wnioski.
8. Zamknięcie zebrania.

Posiedzenie otworzył, o godzinie 15:30, Przewodniczący Sekcji Konstrukcji Hydrotechnicznych w kadencji 2024-27 Komitetu ILiW PAN – dr hab. inż. Paweł Falaciński, prof. uczelni, witając zaproszonych i przedstawił porządek posiedzenia, który zebrani zaakceptowali.

Potwierdzono kworum posiedzenia: obecnych stacjonarnie - 13 osób, zdalnie - 14 osób.

Przewodniczący przeszedł do drugiego punktu porządku obrad. W związku z brakiem uwag do treści protokołu z posiedzenia Sekcji dn. 14.11.2024 zaproponował głosowanie nad przyjęciem protokołu – wszyscy obecni na posiedzeniu jednogłośnie zagłosowali za przyjęciem protokołu.

W kolejnym punkcie Przewodniczący Sekcji przedstawił informacje:

- a) Odbył się cykl seminariów Centrum Technicznej Kontroli Zapór IMGW (28.11.2024; 05.12.2024; 12.12.2024) nt. bezpieczeństwa hydrotechnicznych budowli piętrzących. W seminarium udział wzięli członkowie Sekcji, m.in. p. Andrzej Siudy, p. Edmund Sieński, p. Piotr Śliwiński.
- b) Odbył się cykl seminariów pt.: „Bezpieczeństwo budowli piętrzących i skuteczne działania przeciwpowodziowe” z inicjatywy dr inż. Krzysztofa Radzickiego. Podczas dwóch spotkań przedstawiono spostrzeżenia nt. powodzi z września 2024 r. w Polsce i katastrofy w Stroniu Śląskim. Najbliższe seminarium z tego cyklu odbędzie się 13.02.2025 r. Informacje szczegółowe znajdują się na stronie internetowej Sekcji.
- c) Zachęcamy do śledzenia strony internetowej Sekcji, na której umieszczane są najnowsze informacje związane z konferencjami, a także zamieszczony został link do przewodnika nt. wałów przeciwpowodziowych.

Następnie Profesor Zbigniew Kledyński poinformował o pracach KILiW PAN. Posiedzenie odbyło się w AGH w Krakowie. Odbyły się wystąpienia merytoryczne dot.

metra w Krakowie pt.: „Wyzwania i problemy związane z budową metra w Krakowie”, referat wygłosił prof. Andrzej Szarata, Rektor Politechniki Krakowskiej.

Następnie prof. Zbigniew Kledyński przedstawił informacje o konferencjach organizowanych w 2025 r.:

- Konferencja Krynicka w dn. 21-24.09.2025 r. w Gliwicach, której gospodarzem będzie Politechnika Śląska. Komitet ILiW PAN desygnował przedstawicieli Sekcji KH do udziału w Konferencji (dr hab. inż. Paweł Falaciński, prof. uczelni i prof. dr hab. inż. Zbigniew Kledyński).
- Międzynarodowa Konferencja Technicznej Kontroli Zapór w dn. 9-12.09.2025 r. w Krakowie, której organizatorem jest Wydział IBHIŚ i IMGW.
- „Organizacja w budownictwie” w dn. 8-10.10.2025 r. w Zawierciu, której organizatorem jest Politechnika Częstochowska.
- „Kształtowanie konstrukcji i budowli” w dn. 4-6.06.2025 r. w Rzeszowie, z okazji stulecia prof. Stanisława Kusia.

27.01.2025 r. odbyło się posiedzenie prezydium KILiW PAN, które zaakceptowało wszystkie wybory w Sekcjach Komitetu, a także podjęło uchwałę w sprawie zmian w składach osobowych Sekcji, w tym w składzie SKH: przyjęto rezygnację dr hab. inż. Katarzyny Weinerowskiej-Bords, w której miejsce przyjęto dr inż. Witolda Sterpejkowicz-Wersockiego. Prof. Zbigniew Kledyński pogratulował Panu Doktorowi i przywitał w Sekcji. Komitet ILiW PAN zaplanował cztery posiedzenia w roku 2025, najbliższe odbędzie się 21.03.2025 r. w Warszawie. Na tym posiedzeniu będą obecni przewodniczący wszystkich Sekcji.

Następnie Pan dr inż. Łukasz Krysiak przedstawił referat nt.: *„Analiza stateczności zapory betonowej w ujęciu probabilistycznym na przykładzie zapory w Zatoniu”*.

W kolejnym punkcie Pan mgr inż. Piotr Śliwiński przedstawił referat pt.: *„Wykorzystanie doświadczeń Międzynarodowej Komisji Wielkich Zapór w poprawie bezpieczeństwa polskich zapór”*.

Po wygłoszeniu referatów odbyła się dyskusja dot. zagadnień poruszonych w referatach. Pierwszy głos zabrał dr inż. Bernard Twaróg, który zauważył, że w przypadku katastrofy zapory Vaiont nie wszczęto na czas ewakuacji ludności poniżej zapory. W przypadku zagadnień związanych z ryzykiem i niepewnością należy rozgraniczyć te pojęcia i konsekwentnie je stosować. Współczynnik β jest odwrotnością współczynnika zmienności ze statystyki. Większość procesów w przyrodzie opisywane są rozkładem normalnym, ale jak pojawia się działalność człowieka to rozkłady zmieniają się. Należałoby uzupełnić informacje nt. testów statystycznych.

Następnie głos zabrał mgr inż. Zbigniew Pawlak, który zwrócił uwagę na znaczenie stanów awaryjnych. Procedowanie decyzji administracyjnych dla zapór jest bardzo długotrwałym procesem, to również nie sprzyja bezpieczeństwu obiektów. Zwrócił uwagę, że liczba hydrotechników z uprawnieniami, członków Izby Inżynierów Budownictwa, jest obecnie poniżej 200 osób. To zjawisko stwarza istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa obiektów hydrotechnicznych i bezpieczeństwa ludzi i obiektów podczas powodzi.

Pan mgr inż. Maciej Sieński zwrócił uwagę, że brakuje kadry do pracy w hydrotechnice, a młodzi ludzie nie chcą się kształcić w tym zakresie. Budżet

przeznaczony na obsługę budowli piętrzących na 2025 r. został obcięty o 10 mln zł w porównaniu z zeszłym rokiem. Argumenty w dyskusji są wykorzystywane do działań politycznych, nie związanych z bezpieczeństwem budowli wodnych. Sytuacja w gospodarce wodnej jest bardzo trudna, a powódź nie spowodowała podejmowania właściwych decyzji.

Pan mgr inż. Andrzej Siudy zwrócił uwagę, że aby uzyskać decyzję administracyjną trzeba uzyskać pozwolenie wodno-prawne, nawet na zapory istniejące już 90 lat, należy wykonać ocenę wodno-prawną, że zbiornik może być w miejscu, w którym obecnie stoi. Należy udowodnić, że obiekt i pobór wody nie zagraża terenom objętym ograniczeniem Natura 2000. Plany gospodarowania wodami to bardzo obszerne dokumenty (do ok. 40 tys. stron), procedowanie trwa kilka lat. Pan A. Siudy zwrócił uwagę, że jest ciągła wymiana osób procedujących pozwolenia wodno-prawne, a każda z nich musi się przyuczyć do tego.

Pan dr inż. Bernard Twaróg zwrócił uwagę, że wydłużanie procesów decyzyjnych w prawie służą likwidacji istniejących inwestycji oraz uniemożliwiają realizację nowych, które niewątpliwie są potrzebne, co potwierdza powódź we wrześniu 2024 r.

Przewodniczący Sekcji KH KILiW PAN utworzył punkt sprawy wniesione i wolne wnioski, w którym Pani dr hab. inż. Agnieszka Dąbska zaprosiła na XXI Międzynarodową Konf. TKZ w dn. 9-12.09.2025 r. w Krakowie. Rejestracja zostanie zamknięta 28.02.2025, jest możliwość zgłaszania referatów, w tej chwili jest więcej zgłoszeń z zagranicy. Przewodniczący przypomniał, że na stronie internetowej Sekcji jest link kierujący do strony TKZ 2025 oraz bieżących konferencji. Przewodniczący dodatkowo poinformował, że na początku marca br. odbędzie się Konferencja w Korbielowie (link na stronie Sekcji). Głos zabrał dr hab. inż. Paweł Popielski, prof. uczelni, z informacją o Konferencji w Brnie nt. deformacji filtracyjnych oraz rozmycia zapór ziemnych poprzez przelanie.

W związku z brakiem zgłoszeń kolejnych spraw Przewodniczący zamknął posiedzenie Sekcji i pożegnał uczestników.

Protokół sporządziła:

dr hab. inż. Agnieszka Machowska – sekretarz SKH KILiW PAN,

Załączniki:

1. Lista obecności.

Przewodniczący SKH KILiW PAN

Sekretarz SKH KILiW PAN

dr hab. inż. Paweł Falaciński, prof. uczelni

dr hab. inż. Agnieszka Machowska, prof. uczelni